

قبله اول در آتش

گروه پژوهشی بنیاد تاریخ پژوهی ایران معاصر

در مرداد سال ۱۳۴۸ مطابق با اوت ۱۹۶۹، رژیم صهیونیستی طی یک برنامه تنها پس از ۲ سال از اشغال شهر قدس اقدام به آتش زدن مسجدالاقصی می‌کند. در این توطئه که بعدها تقصیر آن بر گردن یک توریست استرالیایی بنام دنیس مایکل روان گذاشته شد بخش زیادی از ضلع جنوبی مسجد تخریب شد و منبر معروف صلاح‌الدین نیز آسیب جدی دید.

رژیم صهیونیستی همواره به شهر قدس با ویژگی‌های عمدتاً مذهبی و اسلامی آن به عنوان یک تهدید می‌نگرد و آن را عامل وحدت میان مسلمانان می‌پندارد. از همین رو، از همان ابتدا و حتی قبل از تشکیل دولت صهیونیستی نسبت به محو آثار اسلامی اهتمام ویژه‌ای داشته است که این برنامه را طرح یهودی‌سازی قدس اعلام کرده است.

در ابتدا با ایجاد یک جای پا در ضلع جنوب غربی حرم شریف در منطقه مسلمان‌نشین

المغار، اقدام به تخریب خانه مسلمانها و سپس ایجاد محل عبادتگاه در جوار دیوار براق نمود و از همان ابتدا بر این نکته تأکید داشت که این قسمت از دیوار حرم شریف، دیواری به جای مانده از هیکل یا معبد سلیمان است که یهودیان با گریه و زاری در کنار آن خواستار بازگشت به دوران عظمت و شکوه سلیمان و احداث مجدد هیکل آن هستند. از همین رو، دیوار براق را ندبه نامیدند در فرهنگ عمومی نیز آن را در سطح جهان Wailing wall تبلیغ کردند.

با اشغال قدس به صورت رسمی در سال ۱۹۶۷، پس از جنگ شش روزه ژوئن، دست صهیونیست‌ها در این شهر برای انجام هر جنایتی بازتر شد و از همان زمان اقدام به حفاری در زیر حرم شریف کردند تا فرضیه‌های کذب وجود هیکل سلیمان در زیر مسجدالاقصی و حرم شریف را تقویت نمایند. هم اکنون بیش از ۲۰ در ورودی به تونل‌های حفاری شده در زیر

این محل مشغول فعالیت مداوم است و حتی برخی از آنها را جهت بازدید سیاحان و گردشگران باز می‌گذارند. به اعتقاد برخی از کارشناسان، پایه‌های مسجدالاقصی با این حفاری‌ها شدیداً متزلزل و سست شده است و با یک حادثه طبیعی همچون زلزله امکان تخریب سریع آن وجود دارد.

اماکن و مساجد اسلامی در قدس نیز از تعرض صهیونیست‌ها در امان نمانده است. تا کنون نزدیک به ۵۰ مسجد و مقبره یا سایت اسلامی در قدس توسط صهیونیست‌ها تخریب و به جای آن کنیسه یا محل تجمع یهودی‌ها احداث شده است.

منبر صلاح‌الدین

باقت جمعیتی قدس نیز با احداث شهرک‌های یهودی‌نشین که تعداد آن به بیش از ۲۹ مورد می‌رسد، در حال تغییر است و متأسفانه در عین مقاومت مردم مسلمان قدس، کشورهای

اسلامی، فعالیت ویژه‌ای علیه صهیونیست‌ها به عمل نیاورده‌اند و این بی‌حرکتی، گستاخی برخی گروه‌های فریب‌خورده و تندرو صهیونیست را واداشته است که هر ماه با سفر به قدس از تمامی سرزمین‌های اشغالی، حرکتی نمادین را برای تخریب مسجدالاقصی سامان دهند.

به آتش کشیده شدن مسجدالاقصی و بازدید از مهم‌ترین اقدامات اشغال‌گران در بروز نیت صهیونیستی خود جهت تخریب این مکان مقدس است و مسلمانان نیز به همین مناسبت یک سازمان بین‌المللی برای مقابله با اقدامات صهیونیستی تأسیس کرده و نام آن را سازمان کنفرانس اسلامی نهاده‌اند و تا زمان آزادی قدس دفتر و مرکز اصلی سازمان را در جده به صورت موقت قرار داده‌اند و یا اینکه به همین مناسبت هفته یا روز جهانی مساجد را پایه‌گذاری نمودند، ولی متأسفانه این حرکت‌های نمادین سازمان مذکور و ایام بزرگداشت مساجد، بهانه‌ای برای طرح مسائل داخلی کشورها و موضوعات دیگر شد. گویی اصلاً مسجدالاقصایی به آتش کشیده نشده است که سازمان کنفرانس اسلامی با آن همه خدم و حشم تشکیل شود و یا هفته جهانی مساجد برپا گردد.

در واقع برخورد سمبلیک جهان اسلام با موضوع، بدون توجه به عمق قضیه، حاکی از آن است که سران کشورهای اسلامی اساساً با رژیم صهیونیستی در این خصوص مشکلی ندارند و حتی به فکر ایجاد و گسترش رابطه خود با آن هستند. آن‌چنان که حضرت امام (ره) می‌فرماید:

اتحاد با اسرائیلی که این روزها علاوه بر جنایاتش در منطقه، دست به جنایت بزرگ دیگری زده است و آن حفاری در مسجدالاقصی قبله اول مسلمین است که با سست شدن پایه‌های این مسجد خدای ناکرده قبله اول مسلمین خراب خواهد شد و اسرائیل به آرزوی پست خود خواهد رسید.^۱

حضرت امام در جای دیگر رژیم شاه را از دخالت در امر بازسازی مسجدالاقصی پس از

آتش‌سوزی بر حذر می‌دارد و می‌فرماید:

مسجدالاقصی را آتش زدند، ما فریاد می‌کنیم که بگذارید مسجدالاقصی به همین حال نیم‌سوخته باقی باشد، این حرم را از بین نبرید، ولی رژیم شاه حساب باز می‌کند و صندوق می‌گذارد و به اسم بنای مسجدالاقصی، از مردم پول می‌گیرند تا بتوانند از این راه استفاده نمایند و جیب خود را پر کنند و ضمناً آثار جرم اسرائیل را از بین ببرند.^۱

روزنامه عراقی «الجمهوریه» نیز در تاریخ ۱۰/۲۳/۱۹۶۹م / ۱/۸/۱۳۴۸خ زیر عنوان «مرجع دینی حضرت آیت‌الله خمینی خواستند که مسجدالاقصی تجدید بنا نشود» چنین آورد:

حضرت آیت‌الله خمینی، مرجع دینی، از کلیه مسلمانان خواستند که صفوف خود را در برابر دشمنان متحد سازند. حضرت آیت‌الله طی گفتگویی با خبرگزاری عراق اظهار داشتند کنفرانس اسلامی که در ریاط منعقد گردید منشأ خدمتی به سود مسلمانان نشد، بلکه به دشمنان اسلام کمک کرد، زیرا این کنفرانس تلاش داشت که جنایت صهیونیسم در آتش زدن مسجدالاقصی لوث شود. جای شگفتی نیست که کنفرانس مزبور با شکست مواجه شد زیرا بعضی از شرکت‌کنندگان در این کنفرانس نیت صادقانه نداشتند و به علاوه تناقضاتی میان شرکت‌کنندگان در این کنفرانس وجود داشت.

حضرت آیت‌الله افزودند: تا زمانی که فلسطین اشغال شده آزاد نشده است، مسلمانان نباید مسجدالاقصی را تجدید بنا کنند، بگذارند جنایت صهیونیسم همواره در برابر چشمان مسلمانان مجسم باشد و مایه حرکتی برای آزادی فلسطین گردد.^۲

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی